

Español jurídico. Prawniczy język hiszpański

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Unidad 1

DERECHO CONSTITUCIONAL
PRAWO KONSTYTUCYJNE

INTRODUCCIÓN WPROWADZENIE

El derecho constitucional es el conjunto de normas legales que definen los principios generales del sistema de gobierno de un Estado, determinan la estructura, las competencias y las relaciones mutuas entre los principales órganos estatales, y establecen los derechos, las libertades y las obligaciones básicos del individuo.

Gracias a las normas del derecho constitucional sabemos cómo está organizado el Estado en que vivimos, a quién pertenece el poder, cuáles son las reglas de su ejercicio, qué derechos y deberes tenemos como ciudadanos.

La constitución es el acto jurídico básico del derecho constitucional. Es fuente superior del derecho y todos los demás actos normativos deben concordar con ella.

Actualmente **en Polonia** sigue vigente **la Constitución de la República de Polonia de 2 de abril de 1997** y **en España la Constitución Española de 29 de diciembre de 1978**.

Prawo konstytucyjne to zespół norm prawnych, które definiują ogólne zasady ustroju państwowego, określają strukturę, zakres kompetencji, a także wzajemne relacje między naczelnymi organami państwa oraz wyznaczają podstawowe prawa, wolności i obowiązki jednostki.

To właśnie dzięki normom prawa konstytucyjnego wiemy jak zorganizowane jest państwo w którym żyjemy, do kogo należy władza, jakie są zasady jej sprawowania, jakie mamy prawa oraz obowiązki jako obywatele.

Podstawowym aktem prawnym prawa konstytucyjnego jest konstytucja. Jest ona najwyższym źródłem prawa i wszystkie inne akty normatywne muszą być z nią zgodne.

Aktualnie **w Polsce** obowiązuje **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.** a **w Hiszpanii Konstytucja Hiszpanii z 29 grudnia 1978 r.**

CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA, 1978 KONSTYTUCJA HISZPANII, 1978

TÍTULO PRELIMINAR

Artículo 1

1. España se constituye en **un Estado social y democrático de Derecho**, que **propugna** como **valores superiores** de su **ordenamiento jurídico** la **libertad**, la **justicia**, la **igualdad** y el **pluralismo político**.
2. La **soberanía nacional** reside en el **pueblo español**, del que emanan los **poderes del Estado**.
3. La **forma política** del Estado español es la **Monarquía parlamentaria**.

la Constitución	Konstytucja
el título preliminar	tytuł wstępny
el Estado	państwo
el Estado social	państwo społeczne
el Estado democrático	państwo demokratyczne
el Derecho	prawo
el Estado democrático de Derecho	demokratyczne państwo prawne
propugnar	bronić /ochroniać
los valores superiores	najwyższe wartości
el ordenamiento jurídico	porządek prawny
la libertad	wolność
la justicia	sprawiedliwość
la igualdad	równość
el pluralismo político	pluralizm polityczny
la soberanía nacional	suwerenność narodowa / suwerenność narodu
el pueblo español	naród hiszpański
el poder	władza
los poderes del Estado	władze państwa
la forma política	ustrój polityczny
el Estado español	państwo hiszpańskie
la Monarquía parlamentaria	monarchia parlamentarna

Artículo 2

La Constitución se fundamenta en la **indisoluble unidad** de la Nación española, **patria común** e **indivisible** de todos los **españoles**, y **reconoce** y **garantiza el derecho a la autonomía** de las **nacionalidades** y regiones que la integran y la **solidaridad** entre todas ellas.

la Constitución	Konstytucja
la insoluble unidad	niezerzalna jedność
la Nación española	naród hiszpański
la patria común	wspólna ojczyzna
la patria indivisible	niepodzielna ojczyzna
los españoles	Hiszpanie

reconocer	uznawać
garantizar	gwarantować / zapewniać
el derecho	prawo
la autonomía	autonomia
el derecho a la autonomía	prawo do autonomii
la nacionalidad	narodowość
la solidaridad	solidarność

Artículo 9

1. Los ciudadanos y los poderes públicos están sujetos a la Constitución y al resto del ordenamiento jurídico.

el ciudadano	obywatel
el poder público	władza publiczna
la Constitución	Konstytucja
estar sujeto a la Constitución	podlegać Konstytucji
el ordenamiento jurídico	porządek prawny

TÍTULO I DE LOS DERECHOS Y DEBERES FUNDAMENTALES

Artículo 10

1. La dignidad de la persona, los derechos inviolables que le son inherentes, el libre desarrollo de la personalidad, el respeto a la ley y a los derechos de los demás son fundamento del orden político y de la paz social.

el derecho	prawo
el deber	powinność / obowiązek
el derecho fundamental	podstawowe prawo
el deber fundamental	podstawowy obowiązek
los derechos y deberes fundamentales	podstawowe prawa i obowiązki
la dignidad de la persona	godność osoby ludzkiej / godność człowieka
el derecho inviolable	prawo nienaruszalne
el derecho inherente	prawo przynależne
el libre desarrollo de la personalidad	swobodny rozwój osobowości
la ley	prawo / ustawa
el respeto a la ley	poszanowanie prawa
el respeto a los derechos de los demás	poszanowanie praw innych
el orden político	porządek polityczny
la paz social	pokój społeczny / spokój społeczny / porządek społeczny / ład społeczny

CAPÍTULO PRIMERO DE LOS ESPAÑOLES Y LOS EXTRANJEROS

Artículo 11

1. La nacionalidad española se adquiere, se conserva y se pierde de acuerdo con lo establecido por la ley.

2. Ningún español de origen podrá ser privado de su nacionalidad.

el español	Hiszpan
el extranjero	cudzoziemiec

la nacionalidad	narodowość / obywatelstwo (Konstytucja Hiszpanii operuje jedynie pojęciem „nacionalidad”)
adquirir la nacionalidad	nabyć obywatelstwo
conservar la nacionalidad	zachować obywatelstwo
perder la nacionalidad	stracić obywatelstwo
la ley	prawo / ustawa
de acuerdo con lo establecido por la ley	zgodnie z prawem
el español de origen	Hiszpan z pochodzenia
privar de la nacionalidad	pozbawić obywatelstwa

Artículo 12

Los españoles **son mayores de edad** a los dieciocho años.

mayor de edad	pełnoletni
ser mayor de edad	być pełnoletnim

Artículo 13

3. La extradición sólo se **concederá en cumplimiento de un tratado** o de **la ley**, **atendiendo al principio de reciprocidad**. Quedan excluidos de **la extradición los delitos políticos**, no considerándose como tales **los actos de terrorismo**.

4. **La ley establecerá los términos** en que **los ciudadanos** de otros países y **los apátridas** podrán **gozar del derecho de asilo** en España.

la extradición	ekstradycja
conceder la extradición	zezwałać na ekstradycję
el cumplimiento	wykonanie / spełnienie
el tratado	traktat / umowa
en cumplimiento de un tratado	na podstawie umowy / wykonując umowę
la ley	prawo / ustawa
el principio	zasada
el principio de reciprocidad	zasada wzajemności
atendiendo al principio de reciprocidad	z uwzględnieniem zasady wzajemności
el delito	przestępstwo
el delito político	przestępstwo polityczne
el acto de terrorismo	akt terroryzmu
la ley establece	ustawa stanowi / ustawa określa
los términos	warunki / zasady
el ciudadano	obywatel
el apátrida	apatryda / bezpieczeństwa
el derecho	prawo
el asilo	azyl
el derecho de asilo	prawo azylu
gozar del derecho de asilo	korzystać z prawa azylu

CAPÍTULO SEGUNDO DERECHOS Y LIBERTADES

Artículo 14

Los españoles **son iguales ante la ley**, sin que pueda prevalecer **discriminación** alguna **por razón de nacimiento, raza, sexo, religión, opinión** o **cualquier otra condición o circunstancia personal o social**.

el derecho	prawo
la libertad	wolność
los derechos y libertades	prawa i wolności
la ley	prawo / ustawa
ser igual ante la ley	być równym wobec prawa
la discriminación	dyskryminacja
la discriminación por razón de nacimiento	dyskryminacja ze względu na pochodzenie
la discriminación por razón de raza	dyskryminacja ze względu na rasę
la discriminación por razón de sexo	dyskryminacja ze względu na płeć
la discriminación por razón de religión	dyskryminacja ze względu na religię
la discriminación por razón de opinión	dyskryminacja ze względu na przekonania
la discriminación por razón de cualquier otra condición o circunstancia personal o social	dyskryminacja ze względu na inną sytuację lub okoliczność osobistą lub społeczną

SECCIÓN 1.^a

DE LOS DERECHOS FUNDAMENTALES Y DE LAS LIBERTADES PÚBLICAS

Artículo 15

Todos tienen **derecho a la vida y a la integridad física y moral**, sin que, en ningún caso, puedan **ser sometidos a tortura** ni a penas o tratos inhumanos o degradantes. Queda **abolida la pena de muerte**, salvo lo que puedan disponer las leyes penales militares para tiempos de guerra.

el derecho	prawo
los derechos fundamentales	podstawowe prawa
la libertad	wolność
las libertades públicas	wolności publiczne / wolności obywatelskie
el derecho a la vida	prawo do życia
el derecho a la integridad física y moral	prawo do integralności fizycznej i moralnej
someter a tortura	poddawać torturom
la pena	kara
someter a penas	poddawać karom
someter a tratos inhumanos o degradantes	poddawać nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu
la pena de muerte	kara śmierci
abolir la pena de muerte	znieść karę śmierci
disponer	zarządzać / postanawiać
la ley	prawo / ustawa
la ley penal	prawo karne / ustawa karna
las leyes penales militares	prawo karne wojskowe / ustawy karne wojskowe

Artículo 16

1. Se garantiza la libertad ideológica, religiosa y de culto de los individuos y las comunidades sin más limitación, en sus manifestaciones, que la necesaria para el mantenimiento del orden público protegido por la ley.

garantizar	gwarantować / zapewniać
la libertad	wolność
la libertad ideológica	wolność światopoglądowa
la libertad religiosa	wolność religijna
la libertad de culto	wolność wyznania
el individuo	jednostka
la comunidad	wspólnota
la limitación	ograniczenie
el orden público	porządek publiczny
el mantenimiento del orden público	utrzymanie porządku publicznego

la ley
protegido por la ley

prawo / ustawa
chroniony przez prawo

Artículo 17

1. Toda persona tiene **derecho a la libertad y a la seguridad**. Nadie puede **ser privado de su libertad**, sino **con la observancia de lo establecido en este artículo** y en los casos y en la forma **previstos en la ley**.

2. **La detención preventiva** no podrá durar más del tiempo estrictamente necesario para la realización de **las averiguaciones tendentes al esclarecimiento de los hechos**, y, en todo caso, **en el plazo máximo de setenta y dos horas**, **el detenido deberá ser puesto en libertad o a disposición de la autoridad judicial**.

3. Toda persona **detenida** debe ser **informada** de forma inmediata, y de modo que le sea comprensible, **de sus derechos** y de las razones de su **detención**, no pudiendo ser **obligada a declarar**. **Se garantiza la asistencia de abogado al detenido en las diligencias policiales y judiciales, en los términos que la ley establezca**.

4. **La ley regulará un procedimiento de «habeas corpus»** para producir la inmediata **puesta a disposición judicial** de toda persona **detenida ilegalmente**. Asimismo, por **ley** se determinará **el plazo máximo de duración de la prisión provisional**.

el derecho
la libertad
el derecho a la libertad
el derecho a la seguridad
privar de la libertad
el artículo
con la observancia de lo establecido en este artículo

prawo
wolność
prawo do wolności
prawo do bezpieczeństwa
pozbawiać wolności
artykuł
przestrzegając postanowień niniejszego artykułu

la ley
previsto en la ley
la detención
la detención preventiva
la averiguación
el hecho
el esclarecimiento de los hechos
las averiguaciones tendentes al esclarecimiento de los hechos
el plazo
en el plazo máximo de
el detenido
poner en libertad
la autoridad
la autoridad judicial
poner a disposición de la autoridad judicial

prawo / ustawa
przewidziany przez prawo / przewidziany w ustawie
zatrzymanie / aresztowanie
zatrzymanie prewencyjne
sprawdzanie / badanie / dochodzenie
fakt / czyn / zdarzenie
wyjaśnienie faktów
czynności dochodzeniowo-śledcze mające na celu wyjaśnienie faktów
termin / okres
w maksymalnym terminie
zatrzymany
zwolnić / uwolnić
władza / organ władzy
władza sądownicza / organ władzy sądowniczej
przekazać do dyspozycji władzy sądowniczej / organu sądowego

informar de los derechos
declarar
obligar a declarar
garantizar
el abogado
la asistencia de abogado
las diligencias
las diligencias policiales
las diligencias judiciales
los términos
en los términos que la ley establezca
el procedimiento

pouczyć o prawach
zeznawać / oświadczać
zmuszać do złożenia zeznań
gwarantować / zapewniać
adwokat
pomoc adwokata
czynności
czynności policyjne
czynności sądowe
warunki / zasady
na zasadach określonych przez prawo / ustawę
postępowanie / procedura

el procedimiento de «habeas corpus»

sądowa kontrola legalności zatrzymania (postępowanie, którego przedmiotem jest sądowa kontrola legalności zatrzymania poprzez postawienie zatrzymanego przed sądem, który dokonuje oceny zasadności zatrzymania)
bezprawnie / nielegalnie
bezprawnie zatrzymany / bezprawnie aresztowany
tymczasowe aresztowanie
maksymalny czas trwania tymczasowego aresztowania

**ilegalmente
detenido ilegalmente
la prisión provisional
el plazo máximo de duración de la prisión provisional**

Artículo 18

1. Se garantiza el derecho al honor, a la intimidad personal y familiar y a la propia imagen.
2. El domicilio es inviolable. Ninguna entrada o registro podrá hacerse en él sin consentimiento del titular o resolución judicial, salvo en caso de flagrante delito.
3. Se garantiza el secreto de las comunicaciones y, en especial, de las postales, telegráficas y telefónicas, salvo resolución judicial.

**garantizar
el derecho
el derecho al honor
el derecho a la intimidad personal
el derecho a la intimidad familiar
el derecho a la propia imagen
el domicilio
inviolable
el registro
el consentimiento
el titular
la resolución judicial
el delito
el flagrante delito**

gwarantować / zapewnić
prawo
prawo do czci
prawo do poszanowania życia osobistego
prawo do poszanowania życia rodzinnego
prawo do własnego wizerunku
miejsce zamieszkania / dom / mieszkanie/ siedziba
nienaruszalny / nietykalny
tu: rewizja / przeszukanie
zgoda
właściciel / posiadacz
postanowienie sądu
przestępstwo
ujęcie na gorącym uczynku przestępstwa / przestępstwo
wykryte w trakcie jego popełniania
z wyjątkiem ujęcia na gorącym uczynku przestępstwa
tajemnica komunikowania się / tajemnica korespondencji

**salvo en caso de flagrante delito
el secreto de las comunicaciones**

Artículo 19

Los españoles tienen **derecho a elegir libremente su residencia** y a **circular por el territorio nacional**.

**el derecho
la residencia
el derecho a elegir libremente la residencia
el derecho a circular libremente por
el territorio nacional**

prawo
miejsce zamieszkania
prawo do swobodnego wyboru miejsca zamieszkania
prawo do swobodnego poruszania się po terytorium
państwowym

Artículo 21

1. Se reconoce el derecho de reunión pacífica y sin armas. El ejercicio de este derecho no necesitará autorización previa.
2. En los casos de reuniones en lugares de tránsito público y manifestaciones se dará comunicación previa a la autoridad, que sólo podrá prohibirlas cuando existan razones fundadas de alteración del orden público, con peligro para personas o bienes.

reconocer el derecho la reunión el derecho de reunión pacífica y sin armas el ejercicio de este derecho la autorización la autorización previa la manifestación la autoridad dar comunicación previa a la autoridad prohibir la reunión el orden público la alteración del orden público cuando existan razones fundadas de alteración del orden público los bienes con peligro para personas o bienes	uznawać prawo zgromadzenie / zebranie / posiedzenie prawo do pokojowych zgromadzeń bez broni wykonywanie tego prawa upoważnienie / pozwolenie / zezwolenie uprzednie zezwolenie manifestacja władza / organ władzy zawiadomić uprzednio władzę zakazać zgromadzenia porządek publiczny zakłócenie porządku publicznego w przypadku uzasadnionych obaw zakłócenia porządku publicznego dobra / majątek / mienie stwarzając zagrożenie dla osób lub mienia

Artículo 22

1. Se reconoce el derecho de asociación.

reconocer el derecho el derecho de asociación	uznawać prawo prawo do zrzeszania się

Artículo 25

1. Nadie puede ser **condenado** o **sancionado** por **acciones** u **omisiones** que en el momento de producirse no constituyan **delito**, **falta** o **infracción administrativa**, según **la legislación vigente** en aquel momento.

condenar sancionar la acción la omisión el delito la falta la infracción la infracción administrativa la legislación vigente la legislación vigente	skazywać karać działanie zaniechanie przestępstwo wykroczenie naruszenie prawa, reguł naruszenie przepisów prawa administracyjnego ustawodawstwo / prawodawstwo obowiązujący / ważny / prawomocny obowiązujące ustawodawstwo

Artículo 27

1. Todos tienen el derecho a la educación. Se reconoce la libertad de enseñanza.

el derecho el derecho a la educación reconocer la libertad la libertad de enseñanza	prawo prawo do nauki uznawać wolność wolność nauczania

Artículo 28

1. Todos tienen **derecho a sindicarse** libremente. La ley podrá **limitar** o **exceptuar el ejercicio de este derecho** a las Fuerzas o Institutos armados o a los demás Cuerpos sometidos a disciplina militar y regulará las peculiaridades de su **ejercicio para los funcionarios públicos**. La **libertad sindical** comprende **el derecho a fundar sindicatos** y a **afiliarse** al de su elección, así como **el derecho de los sindicatos a formar confederaciones** y a **fundar organizaciones sindicales internacionales** o **afiliarse** a las mismas. Nadie podrá ser obligado a **afiliarse a un sindicato**.

2. Se reconoce el **derecho a la huelga de los trabajadores** para la defensa de sus intereses. La **ley que regule el ejercicio de este derecho establecerá las garantías** precisas para asegurar el mantenimiento de los servicios esenciales de la comunidad.

el derecho	prawo
el derecho a sindicarse	prawo do zrzeszania się w związki zawodowe
la ley	prawo / ustawa
limitar	ograniczać
exceptuar	wykluczać / wyłączać
el ejercicio de un derecho	wykonywanie prawa
el funcionario público	urzędnik państwowy
la libertad sindical	wolność związkowa / wolność zrzeszania się w związki zawodowe
el sindicato	związek zawodowy
el derecho a fundar sindicatos	prawo tworzenia związków zawodowych
el derecho a afiliarse a un sindicato	prawo wstępowania do związku zawodowego
la confederación	konfederacja
la organización sindical internacional	międzynarodowa organizacja związkowa
formar confederaciones	tworzyć konfederacje
fundar organizaciones sindicales internacionales	zakładać międzynarodowe organizacje związkowe
reconocer	uznawać
la huelga	strajk
el derecho a la huelga	prawo do strajku
el trabajador	pracownik
la ley regula	ustawa reguluje
la garantía	gwarancja
establecer las garantías	ustanawiać gwarancje

SECCIÓN 2.^a

DE LOS DERECHOS Y DEBERES DE LOS CIUDADANOS

Artículo 30

2. La ley fijará las **obligaciones militares** de los españoles y **regulará**, con **las debidas garantías**, la **objección de conciencia**, así como las demás causas de **exención del servicio militar obligatorio**, pudiendo **imponer**, en su caso, **una prestación social sustitutoria**.

el derecho	prawo
el deber	powinność / obowiązek
el ciudadano	obywatel
los derechos y deberes de los ciudadanos	prawa i obowiązki obywateli
la ley	prawo / ustawa
la ley fija	ustawa ustanawia
la obligación	obowiązek / zobowiązanie
las obligaciones militares	obowiązki wojskowe

la ley regula	ustawa reguluje
la garantía	gwarancja
las debidas garantías	należyte gwarancje
la objeción de conciencia	prawo do odmowy działania sprzecznego z własnym sumieniem (np. odmowa odbycia obowiązkowej służby wojskowej z powodów religijnych, moralnych lub etycznych)
el servicio militar obligatorio	obowiązkowa służba wojskowa
la exención del servicio militar obligatorio	zwolnienie z obowiązku odbycia obowiązkowej służby wojskowej
imponer	nakładać
la prestación	świadczenie
la prestación social sustitutoria	świadczenie zastępcze na rzecz społeczeństwa

Artículo 33

1. Se reconoce el derecho a la propiedad privada y a la herencia.

3. Nadie podrá ser privado de sus bienes y derechos sino por causa justificada de utilidad pública o interés social, mediante la correspondiente indemnización y de conformidad con lo dispuesto por las leyes.

reconocer	uznawać
el derecho	prawo
la propiedad	własność
el derecho a la propiedad privada	prawo do własności prywatnej
la herencia	spadek / dziedziczenie
el derecho a la herencia	prawo do dziedziczenia
privar	pozbawiać
los bienes	dobra / majątek / mienie
privar de los bienes	pozbawiać dóbr
privar de los derechos	pozbawiać praw
por causa justificada	z uzasadnionej przyczyny
la utilidad pública	użyteczność publiczna
el interés social	interes społeczny
la indemnización	odszkodowanie
de conformidad con	zgodnie z
la ley	prawo / ustawa
de conformidad con lo dispuesto por las leyes	zgodnie z prawem / zgodnie z przepisami prawa

Artículo 35

1. Todos los españoles tienen el deber de trabajar y el derecho al trabajo, a la libre elección de profesión u oficio, a la promoción a través del trabajo y a una remuneración suficiente para satisfacer sus necesidades y las de su familia, sin que en ningún caso pueda hacerse discriminación por razón de sexo.

el deber	powinność / obowiązek
el deber de trabajar	obowiązek pracy
el derecho	prawo
el derecho al trabajo	prawo do pracy
el derecho a la libre elección de profesión u oficio	prawo do swobodnego wyboru zawodu lub zajęcia
el derecho a la promoción	prawo do awansu
el derecho a la remuneración	prawo do wynagrodzenia
la discriminación por razón de sexo	dyskryminacja ze względu na płeć

Artículo 38

Se reconoce la libertad de empresa en el marco de la economía de mercado. Los poderes públicos garantizan y protegen su ejercicio y la defensa de la productividad, de acuerdo con las exigencias de la economía general y, en su caso, de la planificación.

reconocer	uznawać
la libertad	wolność
la empresa	przedsiębiorstwo / firma
la libertad de empresa	wolność prowadzenia działalności gospodarczej
la economía	gospodarka / ekonomia
el mercado	rynek
la economía de mercado	gospodarka rynkowa
el poder público	władza publiczna
garantizar	gwarantować / zapewniać

TÍTULO II DE LA CORONA

Artículo 56

1. El Rey es el Jefe del Estado, símbolo de su unidad y permanencia, arbitra y modera el funcionamiento regular de las instituciones, asume la más alta **representación del Estado español en las relaciones internacionales**, especialmente con las naciones de su comunidad histórica, y **ejerce las funciones que le atribuyen expresamente la Constitución y las leyes**.

3. La persona del Rey es **inviolable y no está sujeta a responsabilidad**. Sus actos estarán siempre **refrendados** en la forma establecida en el artículo 64, **careciendo de validez sin dicho refrendo, salvo lo dispuesto en el artículo 65, 2**.

la Corona	korona / królestwo / monarchia
el Rey	król
el Estado	państwo
el Jefe del Estado	szeft państwa
la representación	representacja / przedstawicielstwo
el Estado español	państwo hiszpańskie
las relaciones internacionales	stosunki międzynarodowe
las funciones	funkcje
ejercer las funciones	sprawować funkcje
atribuir las funciones	przypisywać funkcje / przydzielać funkcje / zadania
la Constitución	Konstytucja
las leyes	prawo / ustawy
inviolable	nietykalny / nienaruszalny
la responsabilidad	odpowiedzialność
no estar sujeto a responsabilidad	nie podlegać odpowiedzialności
el acto	czyn / działanie / akt
refrendar	kontrasygnować (składać pod dokumentem drugi podpis, by dokument ten stał się prawomocny)
el artículo	artykuł
la validez	ważność / prawomocność / moc prawna
carecer de validez	być nieważnym / nie mieć mocy prawnej
el refrendo	kontrasygnała (dodatkowe podpisanie aktu prawnego przez drugą osobę w celu uprawomocnienia go, przenoszące odpowiedzialność polityczną i prawną na dodatkowo podpisującego)
salvo lo dispuesto en el artículo	z zastrzeżeniem postanowień artykułu

Artículo 62

Corresponde al Rey:

- a) Sancionar y promulgar las leyes.
- b) Convocar y disolver las Cortes Generales y convocar elecciones en los términos previstos en la Constitución.
- c) Convocar a referéndum en los casos previstos en la Constitución.
- d) Proponer el candidato a Presidente del Gobierno y, en su caso, nombrarlo, así como poner fin a sus funciones en los términos previstos en la Constitución.
- e) Nombrar y separar a los miembros del Gobierno, a propuesta de su Presidente.
- f) Expedir los decretos acordados en el Consejo de Ministros, conferir los empleos civiles y militares y conceder honores y distinciones con arreglo a las leyes.
- g) Ser informado de los asuntos de Estado y presidir, a estos efectos, las sesiones del Consejo de Ministros, cuando lo estime oportuno, a petición del Presidente del Gobierno.
- h) El mando supremo de las Fuerzas Armadas.
- i) Ejercer el derecho de gracia con arreglo a la ley, que no podrá autorizar indultos generales.
- j) El Alto Patronazgo de las Reales Academias.

el Rey	król
sancionar	sankcjonować / zatwierdzać / nadać moc prawną
promulgar	promulgować / ogłaszać
la ley	prawo / ustawa
convocar	zwoływać
disolver	rozwiązać
las Cortes Generales	Kortezy Generalne (nazwa dwuizbowego parlamentu Królestwa Hiszpanii)
las elecciones	wybory
convocar elecciones	zwołać wybory / zarządzić przeprowadzenie wyborów
la Constitución	Konstytucja
en los términos previstos en la Constitución	na zasadach przewidzianych w Konstytucji
el referéndum	referendum
convocar a referéndum	zwołać referendum / zarządzić przeprowadzenie referendum
el Presidente del Gobierno	przewodniczący rządu (w Hiszpanii) / (w Polsce: prezes Rady Ministrów) / premier
proponer el candidato a Presidente del Gobierno	przedstawić kandydata na stanowisko przewodniczącego rządu
nombrar	powołać / mianować
separar	tu: odwoływać
el Gobierno	rząd
los miembros del Gobierno	członkowie rządu
a propuesta de	na wniosek
el decreto	dekret / postanowienie / zarządzenie / rozporządzenie
expedir los decretos	wydawać dekrety
acordar	ustalać / uzgadniać / postanawiać
el Consejo de Ministros	Rada Ministrów
el empleo	zatrudnienie / praca / stanowisko
conferir los empleos civiles y militares	przyznawać stanowiska cywilne i wojskowe
conceder honores y distinciones con arreglo a las leyes	nadawać tytuły honorowe i odznaczenia zgodnie z prawem / zgodnie z ustawami
el Estado	państwo
los asuntos de Estado	sprawy państwowe
presidir	przewodniczyć
la sesión del Consejo de Ministros	posiedzenie Rady Ministrów
presidir las sesiones del Consejo de Ministros	przewodniczyć posiedzeniom Rady Ministrów
a petición de	na wniosek
las Fuerzas Armadas	siły zbrojne

el mando supremo de las Fuerzas Armadas	najwyższe zwierzchnictwo nad siłami zbrojnymi
el derecho de gracia	prawo łaski
ejercer el derecho de gracia	stosować / wykonywać prawo łaski
autorizar	zezwalać / upoważniać
el indulto	ułaskawienie
el indulto general	powszechne ułaskawienie
el alto patronazgo	najwyższy patronat

Artículo 63

1. El Rey acredita a los embajadores y otros representantes diplomáticos. Los representantes extranjeros en España están acreditados ante él.
2. Al Rey corresponde manifestar el consentimiento del Estado para obligarse internacionalmente por medio de tratados, de conformidad con la Constitución y las leyes.
3. Al Rey corresponde, previa autorización de las Cortes Generales, declarar la guerra y hacer la paz.

el Rey	król
acreditar	akredytować (upoważnić dyplomatę do pełnienia funkcji)
el embajador	ambasador
el representante	przedstawiciel / reprezentant
el representante diplomático	przedstawiciel dyplomatyczny / dyplomata
acreditado	akredytowany
manifestar	oświadczać / wyrażać
el consentimiento	zgoda
el Estado	państwo
obligarse internacionalmente	zaciągać zobowiązania międzynarodowe
el tratado	traktat / umowa / układ
de conformidad con	zgodnie z
la Constitución	Konstytucja
las leyes	prawo / ustawy
la autorización	upoważnienie / pozwolenie / zezwolenie
previa autorización de	za uprzednim upoważnieniem
las Cortes Generales	Kortezy Generalne (nazwa dwuizbowego parlamentu Królestwa Hiszpanii)
declarar la guerra	wypowiadać wojnę
hacer la paz	zawierać pokój

Artículo 64

1. Los actos del Rey serán refrendados por el Presidente del Gobierno y, en su caso, por los Ministros competentes. La propuesta y el nombramiento del Presidente del Gobierno, y la disolución prevista en el artículo 99, serán refrendados por el Presidente del Congreso.
2. De los actos del Rey serán responsables las personas que los refrenden.

el acto	czyn / działanie / akt
el Rey	król
refrendar	kontrasygnować (składać pod dokumentem drugi podpis, by dokument ten stał się prawomocny)
el Presidente del Gobierno	przewodniczący rządu (w Hiszpanii) / (w Polsce: prezes Rady Ministrów) / premier
el Ministro	minister
el nombramiento	powołanie / mianowanie
la disolución	rozwiązanie
el artículo	artykuł

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl